



Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

SPORT- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI FÜZETEK

SPORTS AND HEALTH SCIENCES NOTEBOOKS

Sporttudomány és Innováció 4.
Szakmai konferencia
Absztrakt füzet

2025. IX. évfolyam - 3. szám



“Rátgéber Kosárlabda Akadémia”
Alapítvány



SPORT- ÉS EGÉSZSÉGTUDOMÁNYI FÜZETEK

Sporttudomány és Innováció 4. Szakmai konferencia **Absztrakt füzet**

Kiadók:

Pécsi Tudományegyetem
Egészségtudományi Kar

Petri László
Lukács Anikó
Kovács Szilvia

„Rátgéber Kosárlabda Akadémia” Alapítvány

Szervezőbizottság:

Dr. habil. Rátgéber László
Petri László
Lukács Anikó
Kovács Szilvia

Szerkesztő:

Dr. habil. Rátgéber László

Szerkesztőbizottság:

Dr. habil. Rátgéber László
Prof. Dr. Balogh László
Prof. Dr. Sterbenz Tamás
Prof. Dr. Ács Pongrác
Prof. Dr. Betlehem József



„Rátgéber Kosárlabda Akadémia” Alapítvány

2025. IX. évfolyam - 3. szám / 2025, Volume 9, Issue 3

ISSN 2560-0680 (nyomtatott)

ISSN 2560-1210 (online)

DOI 10.15170/SEF.2025.09.03

Nyomda:

Pécsi Tudományegyetem, Magyarország

A kiadó és a szerkesztők nem vállalnak felelősséget az absztraktokban megfogalmazott állításokért, véleményekért. A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kara és a „Rátgéber Kosárlabda Akadémia” Alapítvány előzetes engedélye nélkül tilos a jelen mű bármilyen ismert, vagy a jövőben ismertté váló formában, vagy elektronikus, mechanikus, vagy más módon történő sokszorosítása, hasznosítása, beleértve a fénymásolást, illetve az adatok tárolására és visszakeresésére alkalmas rendszerbe történő adatrögzítést.

A Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Karának és a
„Rátgéber Kosárlabda Akadémia” Alapítvány

Kiadva 2025, Magyarország



NYITÓBESZÉD DR. SCHMIDT ÁDÁM

HONVÉDELMI MINISZTERIUM, SPORTÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁR

Dr. Schmidt Ádám sportért felelős államtitkár a köszöntést követően Michael Jordan „The Last Dance” sorozatából idézett: „Hét órát gyakorolhatsz naponta, de ha rossz a technikád, minden dobásod mellé megy. Először sajátítsd el az alapokat, aztán fejlődhetsz minden szinten.”

A magyar sport elmúlt 14 évét világszinten egyedülálló fejlesztésként értékelte: infrastruktúra, jutalmazási rendszerek, ösztönzők – különösen az edzőknek – példátlanok. A 2024-es párizsi olimpia után a kérdés: hol vannak kihasználatlan lehetőségek?

Négy éve miniszterelnöki megbízással dolgozik a sportért, legnagyobb hiátusnak a sportszakemberek (edzők, egészségügyi dolgozók, vezetők, tudományágak képviselői) területét látja.

Három ugrási lehetőséget azonosított Los Angeles 2028 felé:

- forduljanak egymás felé a szakemberek, kommunikáljanak a klubok és a régiók egymással – ez segíti a sport egységét
- fogadjuk be a nemzetközi tudást: példaként felhozta, hogy a magyar vízilabdásikerek után mások eljöttek tanulni, mi is tegyük ugyanezt, hogy ne maradjunk le
- erősítsük a képzést: egyetemekkel együttműködve termeljünk ki a szükséges szakembereket, hiszen a „háza alapja kész, de üresen áll nélkülük”

Összefogásra, nyitott kommunikációra buzdított a még nagyobb olimpiai sikerekért.



NYITÓBESZÉD

DR. SZILI KATALIN

MINISZTERELNÖKI FŐTANÁCSADÓ, AZ UNIVERSITAS QUINQUEECCLESIENSIS ALAPÍTVÁNY KURATÓRIUMI TAGJA

Dr. Szili Katalin a résztvevők köszöntése után személyes élménnyel kezdte beszédét: nagyjából 50 évvel ezelőtt maga is vívott, amikor a kijelzős vívás kezdett elterjedni. A sportág azóta sokat fejlődött, Magyarország pedig ma is számos sikeres vívójával büszkélkedhet. Az Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány kuratóriumi tagja a PEAC színeiben tőrizött, ám soha nem gondolta volna, hogy egyszer a pécsi egyetemet fenntartó alapítvány kuratóriumi tagja lehet – ez számára megtisztelő feladat.

A miniszterelnöki főtanácsadó kiemelkedő eredményként emelte ki, hogy Magyarország a világ innovációs indexén a 33. helyen áll. A sporttudományi fejlesztések kapcsán Rátgéber Lászlót „mentőövként” jellemezte. A sportot megnyitójában művészetként definiálta: általa mindannyian megalkotjuk saját mesterművünket a gyakorlás, a tehetség és a technika egyensúlyával.

A konferencia innovációs témájához kapcsolódva Ferenc pápát idézte: „Az egyetem a reménység laboratóriuma”. Célja olyan lehetőségek teremtése, amelyek nemzetközi sikereket hoznak. Kiemelte: a kuratórium és a Pécsi Tudományegyetem elkötelezett az együttműködésre Rátgéber Lászlóval, a Nemzeti Kosárlabda Akadémiával és a Kosárlabda Specifikus Módszertani Központtal – szimbiózisban, win-win helyzetet teremtve mindenkinek. Két hívószóként az elkötelezettséget és a „hálózatosodást” nevezte meg.



NYITÓBESZÉD GYURTA DÁNIEL

KÜLGAZDASÁGI ÉS KÜLÜGYMINISZTERIUM SPORTDIPLOMÁIAI FŐOSZTÁLY, VEZETŐ

Az olimpiai bajnok személyes példával indította rövid megnyitóját: összehasonlította saját ötkarikás aranyérmét érő idejét a 2024-es győztesekével, kiemelve, hogy a világ úszósportja közel két másodperccel gyorsult a számára – ez egyértelműen a fejlesztések eredménye. „Ha merünk változtatni és nyitni az innováció felé, sikeresek lehetünk” – jelentette ki Gyurta Dániel.

A Külgazdasági és Külügyminisztériumnál dolgozó szakember hozzátette: arra törekszenek, hogy a külföldön bevált sikeres fejlesztéseket közelebb hozzák, míg a magyar sportgazdasági és technológiai sikereket a külszolgálatokon keresztül a nemzetközi piacra juttassák.

TARTALOMJEGYZÉK

| | |
|--|-----------|
| 1. SZAKMAI KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI | 7 |
| 1.1. „HIGH PERFORMANCE CENTER” és a felsőoktatás | 8 |
| 1.2. Sportági elemzések Párizs előtt és után | 9 |
| 1.3. Visszatekintés a 2024-es Labdarúgó EB-re | 10 |
| 1.4. Kerekasztal beszélgetés – Quo Vadis Magyar Sport? | 12 |
| 1.5. Út Párizsig | 14 |
| 1.6. Értékek - NSÜ, ÖTTUSA, és ami mögötte van | 16 |
| 1.7. Párizs jött, látszott és győztünk - A Párizsi Olimpiai és Paralimpiai játékok tanulságai, a Nemzeti Olimpiai Mozgalom kihívásai és lehetőségei | 18 |
| PROGRAM | 20 |
| ÖSSZEFOGLALÓ | 21 |

A SZAKMAI KONFERENCIA ABSZTRAKTJAI

SPORTTUDOMÁNY ÉS INNOVÁCIÓ 4. SZAKMAI KONFERENCIA

Az eseménysorozat fővédnökei:
Szijjártó Péter, Külgazdasági és külügyminiszter,
Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter



1.1. „HIGH PERFORMANCE CENTER” ÉS A FELSŐOKTATÁS

Dr. habil. RÁTGÉBER LÁSZLÓ

Pécsi Tudományegyetem, Egészségtudományi Kar, Docens, Tanszékvezető
Kosárlabda Specifikus Módszertani Központ, Igazgató



Dr. habil. Rátgéber László személyes élményét megosztva hangsúlyozta: megérte „két végén égetni a gyertyát”, mert teljesítményét elismerik. „Hiteles teljesítménymérés nélkül a sportrendszerek hatékonysága veszélyben van” – fogalmazott, kiemelve a valós teljesítmény fontosságát.

A KSMK elmúlt három évét méltatva megjegyezte: a konferenciák túlmutatnak a kosárlabdán, kiemelt projekteket valósítottak meg, szakkönyveket fordítottak, szemléket és egyetemi tananyagot bővítő tudástárat hoztak létre (hat kiadvány, hat szemeszter – BSc-képzés alapja). Tíz könyvet, kilenc absztraktkötetet, a FIBA 1500 oldalas kézikönyvét adták ki magyarul, tankönyvet készítettek, cikkeket publikáltak – ez know-how-val szolgálja a csúcsteljesítményt.

Összefogást sürgetett minisztériumok, egyetemek és szakemberek között a tudás átadására. Elkötelezettség mellett High Performance Centert javasolt: szolgáltató, nem kontrolláló központot az élsport és felsőoktatás közötti szakadék

áthidalására. „Sokan azt gondolják, hogy a csúcsteljesítmény mindössze annyi, ha valakinél ügyesebb, gyorsabb vagy, több gölt rúgysz, vagy kevesebb kosarat kapsz. Ez súlyos tévedés. A csúcsteljesítmény egy gondolkodásmód és olyan szokások összessége, amelyek hosszú távon biztosítani tudják a magas teljesítményt. Ezek egymásra hatva vezetnek oda, hogy mindig a saját magad legjobbját add, és könnyedén ki tudj mozdulni a komfortzónádból” – idézte saját definícióját.

Megköszönte a Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetemnek, a Debreceni Egyetemnek és a Pécsi Tudományegyetemnek az összefogást a magyar sport jövőjéért.

1.2. SPORTÁGI ELEMZÉSEK PÁRIZS ELŐTT ÉS UTÁN

Prof. Dr. Sterbenz Tamás

Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem, rektor

Dr. Kendelényi-Gulyás Erika

Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem, Sportgazdasági és Döntéstudományi Kutató Központ



Prof. Dr. Sterbenz Tamás, a TF rektora bevezetőjében a januári Nyerges Mihály Emlékkonferenciára hivatkozott, ahol sportanalitikai modellekkel előre jelezték Magyarország 18 (± 2) érmét a párizsi olimpiára – a tényleges 19 érem ezt igazolta. A fő mondanivaló: ezek a módszerek felkészítik a sportvezetőket adatvezérelt döntésekre, kiváltva az intuíciót, így hatékonyabb irányítást biztosítanak a MOB-nak, sportállamtitkárságnak, szövetségeknek, kluboknak és akadémiáknak. Több mint 10 éve zajló kutatásait Dr. Kendelényi-Gulyás Erikával mutatta be, hangsúlyozva a fiatal kutatók fontosságát.

A nyári olimpiák zero-sum játékként jellemezhetők: fix érmek száma miatt minden nyereség más vesztesége. Magas belépési korlátok jellemzik (GDP/fő, lakosság, házigazda-hatás 40-50%-os befolyással), miközben több ország (erős gazdaságokkal) lép be stratégiai élsport-fejlesztésekkel. A ROI (return on investment) csökken: fenntartáshoz több befektetés kell. SPLISS-kutatás (2006-, Magyarország 2023-tól bekapcsolódva) bizonyítja: a hatékonyság – források hatékony

elköltsége – döntő a pozíció fenntartásában. Tradicionális top-10-es helyezések, de 2008 óta csökkenő tendencia az intenzívebb globális verseny miatt.

- Párizs-2024 vs. Tokió-2020: érmek száma nőtt, résztvevők száma is, de hatékonyság (pl. éremköltség) javítható – Magyarország előkelő, mégis magasabb forrásbevitelű a riválisoknál.
- Aranyérmek fenntartása kulcs: Franciaország rendezőhatással javított, Ausztrália Brisbane-2032-re készül
- Éremköltség-mutatók: egyes országok kevesebbel érnek el többet (pl. források csökkentése mellett eredményesség tartása). Magyarországon kiemelkedő hatékonyság, de piaci források (TAO, szponzoráció) visszaesése miatt állami input dominál (élsport-allokáció 80%, prémiumok, ösztöndíjak – létesítmények minimálisan).

1.3. VISSZATEKINTÉS A 2024-ES LABDARÚGÓ EB-RE

Marczinka Tamás, Nagy Márton

Labdarúgó Módszertani Központ, Logisztikai és Innovációs munkatársak



A Labdarúgó Módszertani Központ szakemberei által tartott előadás célja, a labdarúgó Európa Bajnokság több szempontú, statisztikai adatokon alapuló elemzése volt.

A labdarúgás világszerte több mint félszáz millió játékosal rendelkezik, társadalmi, politikai ereje óriási, a játékosok, mint gladiátorok képviselik a nemzet identitását, és mindent, amit egy nemzet el szeretne érni. Köszönhetően az innovációs és technológiai fejlődésnek, egy labdarúgó mérkőzésen ma már minden mérhető, rengeteg statisztikai adatból lehet következtetések levonni és predikciókat felállítani. Az Európa Bajnokság statisztikai elemzése előtt Szalai Ádám beszélt arról, hogy mekkora élmény volt belülről megélni, a 2016-os, 2021-es EB-ket. A 2024-es, magyar szempontból sokak által sikertelennek tartott Európa Bajnoksággal kapcsolatban elmondható, hogy amíg az akadémiákon a szakmai, stratégiai és strukturális fejlődés nem történik meg, addig olyan játékoskerettel fogunk rendelkezni, melyvel a csoportkörben kiesni reális eredmény lesz.

Az Európa Bajnokság a világ labdarúgásának második legnagyobb presztízzsel rendelkező eseménye. A világ 57%-a érdekelt az EB követésében, gazdasági jelentősége is óriási, a különböző szakaszokat összevetve, 331 millió euro összdíjazást jelentett, amely 20 év távlatában kétszeres emelkedést mutat.

Magyarország 2024-ben, csoportelsőként kijutva, a harmadik helyen végzett a csoportban, amely megfelel az EB előtt készült predikcióknak. A magyar keretben 4 játékos mellett, akik az előző két EB-n is részt vettek, tíz EB újonc játékos szerepelt. Marco Rossi volt Magyarországon az első, aki két EB-n is irányította a csapatot. Az EB előtt a csapatot a keretérték és a múltbeli eredmények alapján, a 17. helyre rangsorolták. Az Európa Bajnokságra való felkészülés komplex sporttudományi feladat volt. A játékosok 12 bajnokságából érkeztek az edzőtáborba, ahol két hét állt rendelkezésre a csapategység és a forma összeállítására. Egy ilyen felkészülés sikeréhez több stáb magas szintű együttműködése szükséges. Kutatások bizonyítják, hogy az orvosi és szakmai stáb megfelelő színvonalú kommuniká-

ciója csökkenti a sérülések előfordulását. A játékosok éves terhelése másfélszer magasabb, mint tíz évvel ezelőtt, ami óriási kihívást jelent a gyógytornász és egészségügyi stáb számára. Az EB-n résztvevő akadémiás 22 és 24 év alatti játékosok játszott percei elérik a 25%-ot, amellyel olyan országokat előzünk meg, mint például Portugália, Hollandia. Az EB-n résztvevő játékosok legnagyobb része angol, olasz, német, spanyol és francia topligából kerül ki; a magyar válogatottnak hét topligás játékosa volt az EB-n, kilenc játékos egyéb külföldi ligából, míg kilenc játékos a magyar NB1-ből került ki, legtöbb (három) a Ferencvárosi Torna Klubból. A legmagasabb keretértékű csapatok mindegyike továbbjutott a csoportkörből, a legalacsonyabbak továbbjutási rátája 50%-os volt.

A 2024-es EB, a legék Európa bajnoksága volt: Pepe, a rendelkezésre álló sporttudományi ismereteket és vívmányokat strukturáltan kihasználva lett az EB legidősebb játékosa, ahogy Modric 39 évesen a legidősebb játékos, aki gólt lőtt Európa Bajnokságon. Yamal 17 évesen az Európa Bajnok csapat tagja, aranylabda jelölt értéke 30 millió eurót növekedett a 3 hét során. A leggyorsabb gól 22 másodperc után, míg a legkésőbbi gól (Csoboth Kevin), a 100. percben esett. A legfiatalabb csapatkapitány Szoboszlai Dominik.

Az Európa Bajnokság alapstatisztikája: 117 gól, hosszabbításban 12 gól, ami azt mutatja, hogy ma már komoly felkészítés zajlik a hosszabbításokat illetően. A legtöbb gólt (15) Spanyolország szerezte, ami kiemelkedik a mezőnyből, míg a labdabirtoklási arányban, passz pontosságban és az egyéni gólszámban nem volt jelentős fölény megállapítható a csapatok között. A számos adat csak egy szempont, az elemzés szempontjából fontosabb a hatékonyságot ismernünk, a labdaszerzések és párharcok kimenetelének ismerete, elemzése sokatmondó lehet.

Az első tíz legtöbbet játszó játékosból kilenc angol, ami hátrányos abból a szempontból, hogy az utolsó csoportmeccsre nem tudtak pihentetni. Vajon ez vezethetett ahhoz, hogy az angolok az utolsó pár percben kaptak ki a döntőben a spanyoloktól? Az EB-n a maximális sebesség átlagai alapján már nincs játékos, aki 30 km/h alatt teljesít, sokan vannak, akik 34-35 km/h sebességet tudnak elérni.

A labdabirtoklás statisztikailag nem hozható összefüggésbe az eredményességgel; érdemes lenne megvizsgálni azt is, hogy az egyes csapatok a sikeres támadások során hogyan jutottak el a kapuig.

A magyar csapat az összes statisztika 17. volt az EB rangsorban, de voltak mutatók, melyben számos, előttük rangsorolt csapatot megelőztek. Ilyen például a labdabirtoklás (40,6%) és a helyzetkihasználás. Támadójáték tekintetében az angolok sok paraméterben alulmaradtak, néhol az első tizbe sem kerültek be, mégis döntőt játszottak, ami megint csak nem magyarázható statisztikai alapon. A támadójátékot jellemző paraméterek közül a magyarok a 90 percre jutó kapura lövések számában voltak kiemelkedők. A várható gólok száma, egy statisztikai prediktor adat szerint, a magyaroknak 3,6 gólt kellett volna elérniük, a valóságban 2-t sikerült, míg a franciáknak 10 jósolt gólból 4 valósult meg. Az angolok és a spanyolok ezzel szemben túlteljesítették a statisztikai alapon bejósolt gólok számát. A statisztikai adatok elemzése fontos, de hogy ezekből mit használunk fel és hogyan magyarázzuk az a fejlődés egyik célja.

„A tanulás és az innováció kéz a kézben járnak. A siker arroganciája az, hogy azt gondolod, amit tegnap tettél, az holnapra is elegendő lesz” William Pollard.

1.4. KEREKASZTAL BESZÉLGETÉS – QUO VADIS MAGYAR SPORT?

Moderátor: Prof. Dr. Balogh László

Debreceni Egyetem, Sporttudományi Koordinációs Intézet, Intézetigazgató;
Kosárlabda Specifikus Módszertani Központ, Tudományos Igazgató

Részvevők: Ekler Luca, Koch Máté, Rabb Krisztián



Prof. Dr. Balogh László a résztvevőket a stáb összetételéről, taktikai beleszólásról, feladatbevonásról kérdezte, kiemelve a szülők kezdeti áldozatos támogatását (edzésre szállítás, logisztika). Összekötötte az élsportolói karrier tudományos háttérét az oktatással, hangsúlyozva, hogyan segíti ez a csúcsteljesítményt.

A résztvevők hangsúlyozták a multidiszciplináris stáb (edzők, erőnléti szakemberek, pszichológusok, dietetikusok) kulcsszerepét a csúcsteljesítmény elérésében. Koch Máté kiemelte a mentális felkészítés fontosságát a vívásban, ahol a 9 perces asszókban a fókuszkihagyás végzetes lehet, miközben a verseny közbeni taktikai beleszólás korlátozott, a lényegi munka edzőtáborokban zajlik. Ekler Luca a modell-

vezérelt formacsúcs-időzítést és Rabb Krisztián a családi háttérrel kiegészített hosszú távú pszichológiai-erőnléti együttműködést (14 éves kortól) emelte ki, jelezve az autonómia növekedését a karrier előrehaladtával.

A táplálkozás tudatos menedzsmentjét mindhárman kulcsfontosságúnak tartották: Koch Máté 4 éves dietetikus partnerségét, heti mentáltréninget és koncentrációs gyakorlatokat méltatta, Rabb Krisztián a versenyekre szabott kiegészítőket, Ekler Luca pedig az edzés-specifikus menüket és empirikus optimalizálást nevezte meg. Ezek a megközelítések lehetővé teszik a fizikai és mentális regenerációt, különösen a vívás rövid, intenzív szakaszaiban vagy a távolugrás elhúzódó eseményeinél.

Balogh László a csapatsportok videó- és statisztika-alapú analitikájára utalva kérdezett rá: Koch Máté a csapatvideózást csapatépítő kikapcsolódásként értékelte, Rabb Krisztián a jegyzetalapú videóelemzések fejlesztését szorgalmazta az olimpiára, Ekler Luca pedig fejlődési potenciált látott az területen. Ez rávilágít az egyéni sportágakban a kvalitatív visszajelzések dominanciájára, szemben a kvantitatív mérőszámokkal.

A záró gondolatokban Ekler Luca a parasport nemzetközi felzárkózását (német-amerikai modellek), Rabb Krisztián a folyamatos önfejlesztést, Koch Máté pedig a támogatottságot hangsúlyozta, mint a magyar élsport erősségét. A szülők áldozatos támogatását is kiemelték, összekötve az oktatást a sportkarrierrel.

1.5. ÚT PÁRIZSIG

Dancsházy-Nagy Tamás
Férfi Párbajtőr-Válogatott, Vezetőedző



Dancsházy Tamás klubedző (Budapesti Honvéd, 2015-től férfi párbajtőr vezetőedző) és Boczkó Gábor szövetségi kapitány („sikerkovács”) mutatták be 52 év után hogyan sikerült elnyerni az olimpiai bajnoki címet. Vázolták azokat a sporttudományi területeket, amelyek segítettek a felkészülésben kiemelve a csapat mentális felkészítését.

A felkészülés sporttudományos kerete:

A párizsi ciklus alatt a férfi párbajtőr csapat kifejezetten négy nagy sporttudományos területet hangsúlyozott: a csapat mentális felkészítését, a sportágspecifikus fizikai felkészítést, a diétetikát, valamint a vívószakmai felkészítés újragondolását. A mentális felkészítés kapcsán a csapatvezetés sikeresen adaptálta a külföldi sportmentoring módszert, amely személyiség alapú csapatfelmérésekkel azonosította a „rule” (vezéregyéniség), „individual” (autonóm teljesítő), „supporter” (támogató) és „expert” (szakmai őrző) típusok arányát, és ennek alapján változtatta meg a csapatdöntési mechanizmusokat.

A fizikai felkészítésben kiemelten hangsúlyos volt a mozgáskoordináció, koordinációs időbeli képességek, reakcióidő, perifériás látótér és szem kéz koordináció fejlesztése, valamint a sérülések megelőzése céljából a gyógytorna és kiegyensúlyozott aszimmetria kezelés, amelynek eredményeként a csapat a kvalifikációs ciklus alatt jelentős sérülés nélkül tudott versenyezni. A diétetika területén a szakértők precíz, adatvezérelt intervenciókkal optimalizálták a testösszetételt, a fáradtságcsökkentési és regenerációs folyamatokat, és a versenykörülményekhez igazították az energia és tápanyagbevitelt, amely kulcsfontosságú volt a többnapos, kielezett versenyek átvészeléséhez.

Csapatdinamika, mentális szűrések és ellenfélanalízis:

A siker egyik forrása a csapat dinamikájának tudatos formálása volt. A sportmentoring felmérések alapján kiderült, hogy a győztes csapatok tipikusan erős „rule” egyéniség köré épülő, támogató és szakmai szerepekkel kiegészített felállások; a korábbi magyar férfi párbajtőr csapat azonban

inkább három domináns egyénre és egy támogató szerepre épült, amely nem igazán felelt meg a győztes csapatok személyiségstruktúrájának. Ennek felismerése után a tréneri stáb elválasztotta az egyéni és csapatversenyekre történő felkészülést, és kidolgozott speciális edzés módszertani rendszereket, amelyek a csapati kooperációt, a helyzetfelismerést és a közösen hozott döntéseket hangsúlyozták.

Az ellenfelek analízise során a csapat a hagyományos videóelemzés mellett kihasználta a social media és nyilvános digitális adatokat: a versenyzők megjelenését, táplálkozását, utazási és szabadidő tevékenységeket, illetve viselkedési mintákat követve alakították ki a taktikai modelljeiket.

A felkészülés folyamatának középpontjában a mérés és adatvezérelt intervenció állt: a fizikai és mentális teljesítmény, a robbanékonyság, az állóképesség, a regeneráció és a testösszetétel folyamatos rögzítése után az adatok alapján módosították az edzés terhelést, a táplálkozási protokollt és a taktikai gyakorlatokat. Ez a „mérés-tervezés-visszámérés-finomhangolás.”

A jövőben a kihívás a különböző adatforrások – biológiai, mentális, táplálkozási és technikai elemzések – még szorosabb integrálása lesz, amelyek segítségével a csapat a cím megvédésére is kialakíthat egy újabb, nagyobb adatvezérelt sporttudományi felkészülési modellt.

1.6. ÉRTÉKEK – NSÜ, ÖTTUSA, ÉS AMI MÖGÖTTE VAN

Bíró Péter

Nemzeti Sportügynökség, Elnök-vezérigazgató

Balogh Gábor

Magyar Öttusa Szövetség, Elnök



Bíró Péter, az NSÜ elnök-vezérigazgatója 30 év után tért vissza Magyarországra 2023. január elsején. Közgazdász végzettségével gazdasági vonalon dolgozott korábban 10 különböző országban, de mint mondta, a szívében mindig is sportoló maradt.

Az elnök-vezérigazgató röviden bemutatta az NSÜ-t, amely az államtitkárság háttérintézménye, jelenleg ugyan támogató-sokból él, de szeretnék kiegészíteni a bevételeket egy piaci „lábbal” is. Jelenleg 1300 munkavállaló dolgozik a cégnél, amely több mint 1000 milliárd forintos vagyont rendelkezik és több mint 230 létesítményt üzemeltet. 175-nél is több, 500 millió forint alatti sporteseményt rendeznek az országban, emellett fontos feladatuk a sportszakma és a versenysport támogatása.



Bíró Péter úgy fogalmazott, hogy 2023 kritikus év volt számukra, de elindult egy átalakulás, piacorientáltabb szerepet próbálnak öltetni, fontosnak tartják a központi rizikómenedzsmentet, a HR és a személyzeti feladatok központosítását, a céljaik érdekében pedig egy olyan 86 lépésből álló, 3 éves tervet hoztak létre.

Az NSÜ vezetése kiemelten fontosnak tartja a belső kultúra fejlesztését és a HR-stratégiát. Az elnök-vezérigazgató úgy fogalmazott, hogy olyan közegben szeretnének dolgozni, ahol a munkavállalók nemcsak papíron, hanem az életben is osztják az értékeket, mert azt tapasztalta a külföldi munkái során, hogy csak így lehet sikeres egy szervezet. 5 fő elemet jelöltek ki: a tisztességet, az átláthatóságot, a felelősséget, a hatékonyságot és a csapatmunkát.

A Magyar Öttusa Szövetség elnöke, Balogh Gábor vette át a szót, aki elmondta, hogy sportolóként is a siker receptjét kereste, szerinte ez egy szóval megfogalmazva a tudatosság lenne, amelynek az élet bármely területére igaznak kell lennie a sikeresség eléréséhez.

2024 új időszak beköszöntét jelentette a sportágban, az új elnökség új elnököt és szervezeti megújulást hozott magával. Balogh Gábor elmondta, hogy olyan emberekkel szeretne dolgozni, akik pontosan tudják, mit, miért tesznek és felelősséget is tudnak vállalni a munkájukért. A másik fontos irányelvként a bizalmat említette. Úgy gondolja, Gulyás Michelle sporttörténelmi sikeréhez két dologra volt szükség: nagyon jó irányba indult a magyar sport, mert erkölcsi és finanszírozási szempontból is végre van gazdája és a szakemberek ennek köszönhetően tudnak építkezni a sportszakmában. A sikeresség további pontjaként pedig a versenyzőkkel való bánásmódot említette, mint mondta, az elnöksége első 10 hónapját rengeteg beszélgetés jellemezte, igyekezett biztatni a versenyzőket, hogy annyi dolguk van, hogy bizzanak magukban, a szövetség pedig abszolút sportszakmai döntéseket fog hozni. A csapatmunkáról beszélve Balogh Gábor megemlítette Rátgéber Lászlót, akire példaképként tekint, hiszen évekkel ezelőtt a televízión keresztül is átjött mindenki számára az az elhivatottság, amellyel a mesteredző segítette csapatait, ahogy az elnök is fogalmazott, ilyen fanatikus emberekre van szükség ahhoz, hogy a versenyzők kövessék a példájukat.

Balogh Gábor előadása végén beszélt Gulyás Michelle sporttörténelmi sikeréről – ahogy Bíró Péter fogalmazott, ehhez nagy szükség volt Balogh Gábor közbenjárására is –, szerinte a sportoló óriási stressztűrőképessége mellett az is fontos volt, hogy az elnökség kiállt egyfajta érték, gondolatiság mellett a végsőkig, amit a friss olimpiai bajnok meg is hálált az aranyérmével.

A szakemberek előadása Gulyás Michelle videós bejelentkezésével ért véget.

1.7. PÁRIZS JÖTT, LÁTSZOTT ÉS GYŐZTÜNK - A PÁRIZSI OLIMPIAI ÉS PARALIMPIAI JÁTÉKOK TANULSÁGAI, A NEMZETKÖZI OLIMPIAI MOZGALOM KIHÍVÁSAI ÉS LEHETŐSÉGEI

Fürjes Balázs

Nemzetközi Olimpiai Bizottság, Állandó Tag



Fürjes Balázs, akit 2023 októberében választottak a Nemzetközi Olimpiai Bizottság tagjának, azokról a kihívásokról beszélt, amelyek a nemzetközi olimpiai mozgalom és az olimpia előtt állnak a XXI. században. Thomas Bach, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke két kihívást nevezett meg az olimpia előtt, ezek közül egyik az egység, hiszen nagyon nehéz egységben tartani a nemzetközi olimpiai családot, azt az ökoszisztémát, azt a közösséget, ami az olimpiai mozgalmat jelenti. Mindig lesznek olyan üzleti, politikai tényezők, szereplők, akik külön utakon szeretnének járni, az egységet megbontani. A második kihívásról, a digitális forradalomról már szót ejtett a konferencián Szijjártó Péter is, Fürjes Balázs szerint három aspektusa van a jelenségnek. Az egyik, amely-

ről a miniszter is beszélt, hogy hihetetlen küzdelem zajlik a világban a fiatalok szabadidejéért, ráadásul a kínálatok jelentős részének igénybevételéről nem is kell különösebb erőfeszítést tenni. Második aspektusként a mesterséges intelligenciát említette, amely egészen fel fogja forgatni a sport világot. A harmadik pedig - az elsővel összefüggésben - a kütyük világába beleszülető generációk sport iránti figyelmének felkeltése lehet. Fürjes Balázs beszélt az e-sportról is, amely napjainkban ugyan nagyon népszerű és az amúgy is nehezebben elérhető fiatalok felé egyfajta kapcsolódási lehetőséget jelent, de rengeteg vitát generál szakmai körökben, hiszen fontos lenne, hogy a hagyományos sportoknak is legyen helye az életükben. Az IOC által létrehozott mun-

kacsoport - amelyet David Lapartian, a Francia Olimpiai Bizottság és a Nemzetközi Kerékpáros Szövetség elnöke vezet - jelenleg is a megoldási, közeledési javaslatokon dolgozik. Fürjes Balázs negyedik kihívásként tekinti azt, amit angolul csak „Keep the Games relevant” jelszóval emlegetnek, azaz hogy az olimpia globálisan a legismertebb, leginkább figyelemmel követett sportesemény, de egyértelműen tapasztalható, hogy csökkent a nézőszám, idősödnek a nézők, ma már kihívásként kezelik a szakemberek azt, hogy kapcsolódjanak a fiatalokhoz. Az IOC új sportágakkal igyekszik bővíteni az olimpiai események körét, hogy minél több embert mozgasson meg. Az előadó utolsó kihívásként egy folyamatosan fennálló kérdésről beszélt: a megfelelő házigazda kiválasztásáról. Évtizedeken keresztül hagyományos pályázat által választotta ki az IOC az olimpiai házigazdát. Egy körülbelül kétéves pályázati folyamat során ugyanazokat a követelményeket kellett minden pályázónak teljesítenie és aki ezen elindult, az végig is ment a teljes folyamaton. Viszont ebben a nagyon merev rendszerben nem lehetett igazán dialógusokban tárgyalni. Fürjes Balázs volt a Budapest 2024-es olimpiai pályázat vezetője a Magyar Olimpiai Bizottság és a főváros megbízásából, amelyet még akkor is élete egyik legszebb munkájának tekint, ha - mint fogalmazott - a befutó előtt egy gáncs következtében nem sikerült teljesíteni. Mi lettünk volna az élő megtestesítői az Agenda 2020 reformnak, ami azt célozta, hogy észszerűbb méretek, csökkentett költségek, és végre ugyanúgy, mint korábban, közepes méretű világvárosok is kaphassanak olimpiát.

Sporttudomány és Innováció 4.

Szakmai Konferencia

Időpont: 2024. szeptember 16.

Helyszín: Lónyay-Hatvany Villa, 1015 Budapest, Csónak u. 1.

PROGRAM

- 13.30-14.00 **Regisztráció**
- 14.00-14.20 **Megnyitó**
- Dr. Schmidt Ádám** (Honvédelmi Minisztérium, Sportért Felelős Államtitkár)
Zsigó Róbert (Kulturális és Innovációs Minisztérium, Miniszterhelyettes)
Dr. Szili Katalin (Miniszterelnöki Főtanácsadó, Universitas Quinqueecclesiensis Alapítvány Kuratórium, Tag)
Gyurta Dániel (Külgazdasági és Külügyminisztérium Sportdiplomáciai Főosztály, Vezető)
- 14.20-14.30 **Dr. habil. Rátgéber László** (Kosárlabda Specifikus Módszertani Központ, Igazgató) – „High-Performance Center” és a felsőoktatás
- 14.30-14.50 **Prof. Dr. Sterbenz Tamás** (Magyar Testnevelési és Sporttudományi Egyetem, Rektor) – **Sportágl elemzések Párizs előtt és után**
- 14.50-15.10 **Marczinka Tamás, Nagy Márton** (Labdarúgó Módszertani Központ, Logisztikai és Innovációs munkatársak) – **Visszatekintés a 2024-es Labdarúgó EB-re**
- 15.10-15.40 **Kerekasztal beszélgetés – Quo Vadis Magyar Sport?**
- Moderátor: Prof. Dr. Balogh László** (Debreceni Egyetem, Sporttudományi Koordinációs Intézet, Intézetigazgató; Kosárlabda Specifikus Módszertani Központ, Tudományos Igazgató)
- Résztevők: Ekler Luca, Koch Máté, Rabb Krisztián**
- 15.40-16.00 **Kávészünet**
- 16.00-16.30 **Dancsházy-Nagy Tamás** (Férfi Párbajtőr-Válogatott, Vezetőedző) – **Út Párizsig**
- 16.30-17.00 **Bíró Péter** (Nemzeti Sportügynökség, Elnök-vezérigazgató), **Balogh Gábor** (Magyar Öttusa Szövetség, Elnök) – **Értékek – NSÜ, öttusa, és aml mögötte van**
- 17.00-17.30 **Fürjes Balázs** (Nemzetközi Olimpiai Bizottság, Állandó Tag) – **Párizs Jött, látszott és győztünk - a párizsi olimpiai és paralimpiai játékok tanulságai, a nemzetközi olimpiai mozgalom kihívásai és lehetőség**
- 17.30-17.35 **Petri László** (Kárpát-Medencei Tehetségkutató Alapítvány, Igazgató) – **Jövőbeli kilátások és irányok**
- 17.35-17.45 **Ünnepélyes együttműködő szándéknyilatkozat aláírása**

Az eseménysorozat **fővédnökkel Szijjártó Péter**, külgazdasági és külügyminiszter,

Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter.

ÖSSZEFOGLALÓ

A KÖZÖS CÉL A MAGYAR SPORT SIKERE

A Rátgéber László által vezetett Kosárlabda Specifikus Módszertani Központ (KSMK), a Batthyány Lajos Alapítvány és a Kárpát-medencei Tehetségkutató Alapítvány szervezésében került sor a IV. Sporttudomány és Innováció Szakmai Konferenciára Budapesten, a patinás Lónyay-Hatvany Villában.

Ez a sorozat hazánk egyik legszínvonalasabb sporttudományi fórumává nőtte ki magát, amely évről évre magas rangú vezetőket, szakembereket, egyetemi oktatókat és élsportolókat szólít meg, ötvözve a gyakorlati tapasztalatot a legújabb tudományos eredményekkel.

A konferenciasorozat Rátgéber László pécsi kosárlabda-szakember irányításával indult, az eseményt neves megnyitók fémjelezték, megszólítva vezetőket, szakembereket, egyetemi képviselőket és sportolókat.

A negyedik alkalom fővédnökei Szijjártó Péter külgazdasági és külügyminiszter és Gulyás Gergely, Miniszterelnökséget vezető miniszter voltak, a kiváló előadók között ott volt például az olimpiai bajnok férfi párbajtőr-válogatott pécsi vezetőedzője, Dancsházy-Nagy Tamás.

Rátgéber László a High-Performance Center (HPC) létrehozásának szükségességét hangsúlyozta, mint az élsport és felsőoktatás közötti hidat, amely interdiszciplináris együttműködést tesz lehetővé a teljesítményfokozás érdekében. Dr. Schmidt Ádám sportért felelős államtitkár a tudásmegosztás, nemzetközi példák adaptálása és a sporttudományi innovációk nyitottságát emelte ki a versenysport fejlesztéséhez.

A Pécsi Tudományegyetem (PTE) vezetői, köztük prof. dr. Bódis József, Decsi István kancellár és prof. dr. Fedeles Tamás rektorhelyettes kiemelték a sporttudomány stratégiai szerepét az intézményben, amely MEFOB-sikerekkel és paralimpiai eredményekkel (pl. Konkoly Zsófia) párosul. Dr. Szili Katalin a PTE innovációs ökoszisztémáját dicsérte, amely a Nemzeti Kosárlabda Akadémiával való együttműködéssel támogatja a sportsikereket.

A konferencia keretében 13 kárpát-medencei egyetem (köztük PTE, TFSE, DE) hálózatot alkotott a versenysport fejlesztésére, közös szándéknyilatkozatot aláírva a tudományos integrációra és tehetséggondozásra. Ez erősíti a magyar sporttudomány felzárkózását, hangsúlyozva a tudásalapú innovációk fontosságát a nemzetközi sikerhez.



NSÜ
NEMZETI
SPORTÜGYNÖKSÉG ZRT.



Kosárlabda Specifikus
Módszertani Központ



KÁRPÁT-MEDENCEI
TEHETSÉGGUTATÓ
ALAPÍTVÁNY

Ahol a tudás érték



RÁTGÉBER
AKADÉMIA

Kiadó:

Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar
„Rátgber Kosárlabda Akadémia” Alapítvány

NOTES

NOTES



HONVÉDELMI
MINISZTERIUM



NSÜ
NEMZETI
SPORTÜGYNÖKSÉG ZRT.



RÁTGÉBER
AKADÉMIA



Kosárlabda Specifikus
Módszertani Központ



EST. 1991

Batthyány Lajos
ALAPÍTVÁNY



KÁRPÁT-MEDENCEI
TEHETSÉGGUTATÓ
ALAPÍTVÁNY

Ahol a tudás érték

Kiadó:

**Pécsi Tudományegyetem Egészségtudományi Kar
„Rátgéber Kosárlabda Akadémia” Alapítvány**